

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinums par tematu “Komisijas paziņojums Padomei un Eiropas Parlamentam “Paralēlā banku sistēma – vēršanās pret jauniem riska avotiem finanšu nozarē””

COM(2013) 614 final

(2014/C 170/09)

Ziņotājs: **POLYZOGOPOULOS**

Eiropas Komisija 2013. gada 18. aprīlī saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 304. pantu nolēma konsultēties ar Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteju par tematu

“Komisijas paziņojums Padomei un Eiropas Parlamentam “Paralēlā banku sistēma – vēršanās pret jauniem riska avotiem finanšu nozarē””

COM(2013) 614 final.

Par Komitejas dokumenta sagatavošanu atbildīgā Vienotā tirgus, ražošanas un patēriņa specializētā nodaļa savu atzinumu pieņēma 2013. gada 13. novembrī.

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja 494. plenārajā sesijā, kas notika 2013. gada 10. un 11. decembrī (2013. gada 10. decembra sēdē), ar 153 balsīm par, 2 balsīm pret un 5 atturoties, pieņēma šo atzinumu.

1. Secinājumi un ieteikumi

1.1. EESK šo paziņojumu vērtē atzinīgi, jo tas ir konsekvents ieguldījums finanšu pakalpojumu reformā ar mērķi atjaunot šīs būtiski svarīgās nozares efektīvu darbību un stabilitāti un ierobežot tajā sistēmiskos riskus.

1.2. EESK cer, ka jaunie finanšu tirgus noteikumi pozitīvi ietekmēs ekonomikas stāvokli, un pauž dziļu pārliecību par to, ka finanšu nozares stabilitāte un iesākto reformu veiksmīga īstenošana ir obligāts priekšnoteikums ilgtspējīgai ekonomikas izaugsmei, nodarbinātībai un iekšējā tirgus izveides pabeigšanai Eiropas Savienībā.

1.3. EESK uzskata, ka jau veikto un iecerēto pasākumu plāns ieskicē virzību pareizajā virzienā, un atzīst, ka ir gūti panākumi. Tomēr Komiteja uzsver, ka steidzami ir jāpaātrina darbība vairākās jomās un jāpabeidz iesāktās likumdošanas iniciatīvas.

Par piecām prioritārajām darbības jomām ⁽¹⁾ EESK sniedz sekojošo vērtējumu.

1.4. Tā kā finanšu pakalpojumu reformā ārkārtīgi svarīgi ir risināt arbitrāžas jautājumu ⁽²⁾, Komiteja atzinīgi vērtē ierosināto pasākumu klāstu ⁽³⁾, bet jo īpaši ierosinājumu stiprināt banku nozares prudenciālo regulējumu ar mērķi ierobežot kaitīgas ietekmes un arbitrāžas risku.

1.5. Komiteja atzinīgi vērtē centienus palielināt pārredzamību un jo sevišķi – īpašos pasākumus, lai izveidotu paralēlās banku sistēmas uzraudzības sistēmu ES, attīstītu centrālos darījumu reģistrus tiem produktiem, uz kuriem attiecas EMIR regula ⁽⁴⁾, pārskatītu Finanšu instrumentu tirgu ⁽⁵⁾, ievestu juridiskas personas identifikatoru (*Legal Entity Identifier – LEI*) un palielinātu vērtspapīru finansēšanas darījumu pārredzamību.

1.6. Komiteja atzīst, ka panākts progress investīciju kapitāla regulējuma nostiprināšanā, turklāt nozīmīgākais šā procesa pasākums ir kapitāla likviditātes un stabilitātes uzlabošana, īpaši attiecībā uz naudas tirgus fondiem (NTF), kuru bāze ir Eiropā vai kuri Eiropā tiek pārdoti.

⁽¹⁾ Skatīt šā atzinuma 3.2. punktu.

⁽²⁾ OV C 11, 15.1.2013., 39. lpp.

⁽³⁾ COM(2013) 614 final, 3.4. punkts.

⁽⁴⁾ Ārpusbiržas atvasinātie instrumenti, centrālie darījumu partneri un centrālie darījumu reģistri.

⁽⁵⁾ Skatīt: http://ec.europa.eu/internal_market/securities/isd/mifid/index_fr.htm.

1.7. Komiteja uzskata, ka “ar vērtspapīru finansēšanas darījumiem saistīto risku samazināšanas” jomā paziņojumā ir iekļauti tikai vispārīgi konstatējumi, kas, lai gan atspoguļo pašreizējo situāciju, tomēr neatbilst pašreizējiem kritiskajiem apstākļiem. Komiteja iesaka paātrināt un precizēt iecerētos pasākumus, jo īpaši attiecībā uz tiesību aktiem par vērtspapīriem, jo vērtspapīru finansēšanas darījumi, un, galvenokārt, atpirkšanas līgumi un vērtspapīru aizdošanas darījumi, ir būtiski veicinājuši finanšu nozares parādu apjoma pieaugumu.

1.8. Komiteja konstatē arī, ka ir aizkavējusies tādas būtiskas problēmas risināšana kā paralēlās banku sistēmas uzraudzības stiprināšana, un tāpēc iesaka aktīvāk rīkoties šajā jomā un to padarīt skaidrāku – paziņojumā vienīgi uzskaitītas dažas problēmas un minēts tikai viens turpmāk īstenojams pasākums, proti, Eiropas finanšu uzraudzības sistēmas (EFUS) pārskatīšana, ko Komisija veiks 2013. gadā.

1.9. Tā kā galvenie finanšu un ekonomikas krīzes upuri, diemžēl, ir pilsoņi, kas maksā nodokļus, strādā, iekrāj līdzekļus vai tos tērē, EESK aicina stiprināt reglamentējošās iniciatīvas, kas paredzētas pilsoņu aizsardzībai ar pārredzamības palīdzību, pienācīgas informācijas sniegšanu, finanšu nozares sociālās atbildības un patērētāju un mazo investoru aizsardzības nodrošināšanu. Komiteja atgādina, ka tā jau formulējusi piezīmes par pilsoniskās sabiedrības iesaistīšanu finanšu tirgu regulēšanā ⁽⁶⁾.

1.10. EESK uzskata par būtisku Komisijas paziņojumā iekļauto norādi, ka paralēlā banku sistēma nav jāskata vienīgi saistībā ar iespējamo tās radīto risku. Minētā sistēma ir arī alternatīvs papildu finansēšanas avots, kas var būt noderīgs reālajai ekonomikai.

2. Definīcija, darbības joma un konteksts

2.1. Paralēlā banku sistēma ir definēta kā “kredītu starpniecības sistēma, kurā iesaistīti subjekti un darbības ārpus tradicionālās banku sistēmas” ⁽⁷⁾; tā balstīta uz diviem savstarpēji saistītiem pilāriem – “subjektiem”, kas galvenokārt veic šādu darbību: finansējuma piesaistīšanu, kurš pēc būtības ir līdzīgs noguldījumiem, saistību termiņa vai likviditātes konversiju, kredītriska pārnesei un tieši vai netieši izmanto aizņemto līdzekļu īpatnību, un “darbībām”, kas var būt ievērojams finansējuma avots sabiedrībām, kas nav bankas, un ietver vērtspapīrošanu, vērtspapīru aizdošanu un repo darījumus.

2.2. *Ad hoc* struktūras ir vērtspapīrošanas sabiedrības, piemēram, ar aktīviem nodrošināto komerciālo vērtspapīru starpnieki (ABCP), īpašas ieguldījumu sabiedrības (SIV) un citas *ad hoc* ieguldījumu sabiedrības (SPV), naudas tirgus fondi (NTF) un citi ieguldījumu fondi un produkti ar noguldījumiem līdzīgām īpašībām, kam raksturīgs masveida dzēšanas pieprasījumu (“noguldītāju panikas”) risks, kā arī ieguldījumu fondi, tostarp biržā tirgotie fondi, kas izsniedz kredītus vai izmanto piesaistītos līdzekļus, finanšu uzņēmumi un vērtspapīru sabiedrības, kas izsniedz kredītus vai kredīta garantijas, bet nav pakļautas regulējumam, vai veic likviditātes vai saistību termiņu konversiju kā bankas, vai arī apdrošināšanas un pārāpdrošināšanas sabiedrības, kas emitē vai garantē kredītproduktus.

2.3. Paralēlā banku sistēma ir radusies finanšu sistēmu regulējošu noteikumu atcelšanas ietekmē Lielbritānijā 20. gadsimta 80. gados, bet 90. gados tā izplatījās ASV un citās valstīs ⁽⁸⁾. Šajā procesā liela nozīme bija arī pirmajiem Bāzeles līgumiem, jo to rezultātā ārpus bilances nonāca spekulatīvas darbības un banku bilancēm tika piemērots stingrs regulējums ⁽⁹⁾.

2.4. Banku darbību regulējošu noteikumu atcelšana vai mīkstināšana ⁽¹⁰⁾ deva iespēju finanšu iestādēm paplašināt darbību un to izvērst arī citās jomās, un izmantot sarežģītus finanšu modeļus. Līdztekus tam paaugstināta ienesīguma solījumi ir sasnieguši miljoniem dzirdīgu ausu visā pasaulē, neraugoties uz nepietiekamo informētību par paralēlās banku sistēmas produktiem un darbību.

⁽⁶⁾ OV C 143, 22.5.2012., 3. lpp.

⁽⁷⁾ COM(2013) 614 final, 3. lpp.

⁽⁸⁾ Nicholas Gregory Mankiw and Mark Taylor, *Economics: Special Edition with Global Economic Watch* (UK: Cengage Learning EMEA, 2010).

⁽⁹⁾ OV C 11, 15.1.2013., 39. lpp. – “Zaļā grāmata par paralēlo banku sistēmu”.

⁽¹⁰⁾ ASV ar *Gramm-Leach-Bliley* likumu (1999) tika nojaukta šķirtne starp komercbankām un hipotēku bankām, kā arī starp apdrošināšanas sabiedrībām un vērtspapīru uzņēmumiem.

2.5. G20 grupa 2007. gadā nolēma veikt virkni reglamentējošu pasākumu, lai nodrošinātu finanšu sistēmas drošību un noturību, savukārt 2008. gada krīze un tās smagās sociālās un ekonomiskās sekas atklāja risku, kas saistīts ar paralēlo banku sistēmu, un nepilnības šajā jomā – nepietiekamu regulējumu, neefektīvu uzraudzību, tirgu nepārredzamību un produktu pārmērīgo sarežģītību. Vienlaikus radās pārliecība par Finanšu stabilitātes padomes (FSP) nozīmi.

2.6. Eiropas Savienībai ir vadošā loma starptautiskajās darbībās, ko īsteno G20 un FSP līmenī, tāpēc Komiteja uzsver būtisko ieguldījumu, ko ES devusi, īstenojot finanšu sistēmas reformas plānā noteiktās saistības un veidojot jaunas uzraudzības struktūras. Daudzas reformas jau ir pārtapušas tiesību aktos. Kā piemēru var minēt iniciatīvu par ārpusbiržas atvasinātajiem instrumentiem.

2.7. FSP 2011. gada oktobra ziņojums ir pirmā starptautiskā iniciatīva, kurā paralēlā banku sistēma ir skatīta globāli un galvenā uzmanība pievērsta 1) paralēlās banku sistēmas kontroles un reglamentēšanas principu definēšanai; 2) sistēmisko risku noteikšanas un vērtēšanas procesa uzsākšanai; 3) reglamentējošo pasākumu darbības jomas noteikšanai, ievērojot piecus darbības virzienus⁽¹¹⁾. Komisija savukārt ir publicējusi zaļo grāmatu, kurā skatīti paralēlās banku sistēmas potenciālie riski ES, kā arī iespējamie šo problēmu risinājumi ar reglamentējošo noteikumu palīdzību.

3. Paziņojuma kopsavilkums

3.1. Paziņojuma sākumā ir sniegts pārskats par jau veiktajiem pasākumiem divos virzienos: pirmkārt, par pasākumiem, kas attiecas uz finanšu struktūrām un ir orientēti uz to bankām un apdrošināšanas sabiedrībām noteikto prasību pastiprināšanu, kas tām jāievēro, veicot darījumus ar paralēlo banku sistēmu, kā arī uz saskaņota regulējuma izstrādi alternatīvo ieguldījumu fondu pārvaldniekiem; otrkārt, par pasākumiem, kas saistīti ar tirgu integritāti un vērsti uz risku pārneses instrumentiem, vērtspapīrošanas mehānismu stiprināšanu un kredītreitingu aģentūru stingrāku regulējumu.

3.2. Komisijas paziņojumā arī noteiktas piecas prioritārās darbības jomas, kurās tā nolēmusi veikt šādus papildu pasākumus ar mērķi:

- 1) uzlabot paralēlās banku sistēmas pārredzamību;
- 2) efektīvāk regulēt ieguldījumu fondus, īpaši naudas tirgus fondus (NTF);
- 3) izstrādāt tiesību aktus vērtspapīru jomā, lai samazinātu ar vērtspapīru finansēšanas darījumiem saistīto risku;
- 4) stiprināt prudenciālo regulējumu banku nozarē;
- 5) efektīvāk uzraudzīt paralēlo banku sistēmu.

Detalizētāks šo pasākumu apraksts

3.2.1. Attiecībā uz paralēlās banku sistēmas pārredzamību darbs, kas jau paveikts uzticamu un visaptverošu datu vākšanas un apmaiņas jomā, tiks papildināts ar iniciatīvām, kas vērstas uz risku pārraudzību saistībā ar paralēlās banku sistēmas revīziju un atvasināto instrumentu centrālajiem reģistriem saskaņā ar EMIR regulu⁽¹²⁾, Finanšu instrumentu tirgu direktīvas (*MiFID*)⁽¹³⁾ pārskatīšanu, juridiskas personas identifikatora (*Legal Entity Identifier – LEI*) ieviešanu un vērtspapīru finansēšanas darījumu pārredzamības uzlabošanu.

3.2.2. Attiecībā uz dažiem ieguldījumu fondiem un, galvenokārt, naudas tirgus fondiem (NTF), kuru galvenais birojs ir Eiropā vai kuri Eiropā tiek pārdoti, tiek ierosināts izstrādāt jaunus noteikumus, lai uzlabotu to likviditāti un stabilitāti, kā arī pārstrādāt tos noteikumus, ko piemēro pārvedamu vērtspapīru kolektīvo ieguldījumu uzņēmumiem (PVKIU).

⁽¹¹⁾ Tradicionālo banku un paralēlās banku sistēmas struktūru mijiedarbība (Bāzeles Banku uzraudzības komiteja – BCBS), naudas tirgus fondu sistēmiskie riski (Starptautiskā Vērtspapīru komisiju organizācija – IOSCO), vērtspapīrošanai pašreiz piemērojamās prasības (IOSCO un BCBS) un citas paralēlās banku jomas struktūras (FSP) un vērtspapīru aizdošana un repo darījumi (FSP).

⁽¹²⁾ Ārpusbiržas atvasinātie instrumenti, centrālie darījumu partneri un centrālie darījumu reģistri.

⁽¹³⁾ Skatīt: http://ec.europa.eu/internal_market/securities/isd/mifid/index_fr.htm.

3.2.3. Ar vērtspapīru finansēšanas darījumiem saistīto risku samazināšanas jomā paziņojumā norādīts, ka ir ieguldīts nopietns darbs, lai padziļinātu problēmu izpratni un izdarītu secinājumus. Tajā arī paskaidrots, ka šo problēmu risināšanai Komisija ir iecerējusi iesniegt tiesību akta priekšlikumu par vērtspapīru likumiem.

3.2.4. Lai ierobežotu kaitīgas ietekmes un arbitrāžas risku, banku nozares prudenciālais regulējums tiks stiprināts, ieviešot stingrākus noteikumus, saskaņā ar kuriem bankām tiks noteiktas papildu prasības kapitāla rezervju jomā attiecībā ar neregulētajām finanšu sabiedrībām, tiks pastiprināti noteikumi par to maksātspēju un noteiktas jaunas likviditātes normas, īpaši ar jauno regulu (KPR)⁽¹⁴⁾, kas stāsies spēkā 2014. gada 1. janvārī, un direktīvu (KPD IV)⁽¹⁵⁾ par kapitāla pieejamības prasībām. Lai samazinātu arbitrāžas risku, ir paredzēts apsvērt prudenciālo noteikumu darbības jomas paplašināšanas iespēju.

3.2.5. Lai nodrošinātu stingrāku uzraudzību, uzsvars likts uz paralēlajai banku sistēmai raksturīgo izkliedētību, daudzveidību un mainību, kā arī uz problēmām, ko rada prudenciālā uzraudzība, piemēram, iespējām prudenciālos noteikumus apiet pārrobežu ceļā. ES līmenī sagatavošanas darbus veic Eiropas Sistēmisko risku kolēģija (ESRK) un Eiropas uzraudzības iestādes. Šie aspekti, kā arī nepieciešamība risināt arbitrāžas jautājumu un "iespējamā nepieciešamība" noskaidrot katras iestādes institucionālo lomu, tiks aplūkoti Eiropas finanšu uzraudzības sistēmas (EFUS) pārskatīšanas laikā, ko Komisija veiks 2013. gadā.

4. Piezīmes

4.1. Kopš krīzes sākuma EESK vairākos atzinumos⁽¹⁶⁾ ir paudusi pilsoniskās sabiedrības nostāju par daudziem jautājumiem, kas saistīti ar finanšu sistēmas darbību, un formulējusi pārdomātas piezīmes un ieteikumus gan par vispārīgiem jautājumiem, gan par konkrētām tiesību aktu iniciatīvām, piemēram, par kredītiestāžu sanācības un neregulējuma sistēmu⁽¹⁷⁾.

4.1.1. EESK puda viedokli, ka zaļā grāmata⁽¹⁸⁾ par paralēlo banku sistēmu ir būtisks solis pareizajā virzienā, lai pārvarētu pašreizējās problēmas, un ka tajā cita starpā norādīts, ka "paralēlās darbības" būtu jāizskauz un jāpanāk, lai paralēlai banku sistēmai tiktu izvirzītas tādas pašas regulatīvās un uzraudzības prasības kā finanšu sistēmai kopumā.

4.2. EESK atzinīgi vērtē, ka prudenciālā uzraudzība skafīta pasaules mērogā ar mērķi piemērot regulējumu un kontroli visām sistēmiskās nozīmes finanšu iestādēm, instrumentiem un tirgiem⁽¹⁹⁾. Komiteja ar gandarījumu secina, ka nesenu notikušajā sanāksmē G20⁽²⁰⁾ apstiprināja FSP ieteikumus un ka izskatāmais paziņojums pilnībā atbilst šiem ieteikumiem.

4.3. EESK aicina Komisiju izstrādāt konkrētu saturu un precīzu grafiku pasākumiem, kas paredzēti paralēlās banku sistēmas pastiprinātai uzraudzībai, izveidojot saskaņotu uzraudzības mehānismu, steidzami nosakot uzraudzības iestāžu institucionālo lomu Eiropas finanšu uzraudzības sistēmas (EFUS) pārskatīšanas ietvaros.

⁽¹⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 575/2013 (2013. gada 26. jūnijs) par prudenciālajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm un ieguldījumu brokeru sabiedrībām, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012, OV L 176, 27.6.2013., 1. lpp.

⁽¹⁵⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2013/36/ES (2013. gada 26. jūnijs) par piekļūvi kredītiestāžu darbībai un kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību prudenciālo uzraudzību, ar ko groza Direktīvu 2002/87/EK un atceļ Direktīvas 2006/48/EK un 2006/49/EK (OV L 176, 27.6.2013., 338. lpp.).

⁽¹⁶⁾ Piemēram: OV C 11, 15.1.2013., 59. lpp.; OV C 299, 4.10.2012., 76. lpp.; OV C 191, 29.6.2012., 80. lpp.; OV C 181, 21.6.2012., 64. lpp.; OV C 181, 21. 6.2012., 68. lpp. Šie atzinumi pieejami EESK tīmekļa vietnē <http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.financial-markets-opinions>.

⁽¹⁷⁾ OV C 44, 15.2.2013., 68. lpp.

⁽¹⁸⁾ OV C 11, 2013. gada 15. janvāris, 39. lpp.

⁽¹⁹⁾ Londonā 2009. gada 2. aprīlī notikušā G20 sammita paziņojums.

⁽²⁰⁾ 2013. gada 5. un 6. septembrī Sanktpēterburgā.

4.4. Tā kā dažādās valstīs atsevišķas paralēlās banku sistēmas darbības un subjekti var būt vai arī nebūt pakļauti regulatīvam režīmam, ir ļoti svarīgi ar atbilstīgiem mehānismiem nodrošināt vienādus konkurences apstākļus starp dažādām valstīm, kā arī starp banku sektoru un paralēlās banku sistēmas subjektiem, lai nepieļautu, ka regulatīvas arbitražas dēļ rodas ar regulējumu saistītu stimulu kropļojumi.

4.5. Konkrētāk, EESK norāda, ka datu analīzē regulatīvajām iestādēm ir jāizmanto globālā mērogā vienota pieeja, ko papildina kopēju atsauču sistēma un atvērti nozaru standarti, lai būtu iespējama ātra datu apmaiņa un varētu efektīvi un savlaicīgi rīkoties, lai novērstu sistēmisku risku un aizsargātu finanšu stabilitāti.

4.6. EESK uzskata, ka paralēlās banku sistēmas lielums un izaugsmes līmenis ir būtiski sistēmiska riska faktori, un atgādina, ka FSP 2012. gada dokumentā ⁽²¹⁾ norādīts, ka no 26 000 miljardiem dolāru 2002. gadā tās apjoms pieaudzis līdz 67 000 miljardiem dolāru 2011. gadā, kas atbilst 111 % no šajā FSP dokumentā skatīto valstu IKP kopējās summas.

4.7. EESK uzskata, ka šis jautājums būtu jāskata paralēlās banku sistēmas darbības, nevis tās struktūru aspektā, jo šo darbību uzraudzībai un kontrolei ir būtiska nozīme, lai veiksmīgi īstenotu pieņemtos pasākumus.

4.8. EESK uzskata, ka šī liela mēroga neatbilstīgas prakses problēma neattiecas uz paralēlo banku sistēmu vien. Ir skaidrs, ka pārmērīgi lielas bankas modelis apvienojumā ar nepietiekamu pārredzamību apdraud ekonomikas stabilitāti, un tā rezultātā sabiedrībai ir jāsedz šo uzņēmumu glābšanas izmaksas, jo tie ir pārāk lieli un pārāk cieši savā starpā saistīti, lai tie varētu bankrotēt.

4.9. EESK norāda, ka Eiropas finanšu nozares konkurētspējas un stabilitātes stiprināšanas nolūkā papildus Eiropas finanšu sistēmas reformai ir reāli jārisina banku lieluma problēma, kas ir šķērslis šādu banku bankrotēšanai, un ka šajā nolūkā ir jāveicina pārredzamība, lielu konglomerātu darbības mēroga racionalizācija un uzņēmumu grupu savstarpējās atkarības mazināšana.

4.10. Tāpēc EESK uzskata, ka līdztekus uzraudzības pasākumiem ir efektīvi jāapkaro visas finanšu nozares novirzes, kā arī jāveic strukturālas reformas, un aicina Komisiju paātrināt procedūras, kuru mērķis ir izveidot vienotu uzraudzības mehānismu, ņemot vērā *Līkanen* ziņojumā iekļautos ieteikumus, kā arī tos, kas iekļauti Eiropas Parlamenta ekonomikas un monetārās komitejas rezolūcijā par ES banku nozares reformu ⁽²²⁾.

4.11. Tā kā paralēlās banku nozares efektīva uzraudzība ir sarežģīts un smags uzdevums, jo tā pēc savas būtības ir izkliedēta, daudzveidīga un tai piemīt labas pielāgošanās spējas, EESK aicina Komisiju savlaicīgi noskaidrot, vai kompetentajām valsts un Eiropas uzraudzības iestādēm, to skaitā vienotajam uzraudzības mehānismam (VUM), ir pieejami pietiekami resursi, kontroles instrumenti un nepieciešamās prasmes.

4.12. EESK uzskata, ka uzraudzība būs efektīva, ja to papildinās sankcionēšanas mehānismi, kas ir efektīvi, atturoši un atbilstoši vajadzībām, un ka ir jāpublicē sankciju līmenis un informācija par visiem noteikumu pārkāpējiem. Komiteja norāda arī uz problēmu, ka trešo valstu fiziskas vai juridiskas personas neievēro ES tiesību aktus.

4.13. Komiteja uzsver, ka jānodrošina finanšu produktu patērētāju aizsardzība pret negodīgu praksi, pret šāda veida produktiem vai pakalpojumiem, kas ir maldinoši vai bez seguma, kā arī pret negodīgiem noteikumiem, kas var būt iekļauti līgumos, un atgādina, ka Komiteja ierosinājusi izveidot Eiropas finanšu pakalpojumu patērētāju aizsardzības aģentūru, kuras uzdevums būtu uzlabot viņu aizsardzību, nodrošināt pārredzamību, kā arī iesniegto sūdzību efektīvāku izskatīšanu.

4.14. Viegli pieejamas interneta vietnes un citi mūsdienīgi informācijas līdzekļi dod patērētājiem iespēju salīdzināt produktus un pakalpojumus un tos izvēlēties, sekmējot tādējādi konkurenci un tirgus pašregulāciju šajā nozarē.

⁽²¹⁾ Finanšu stabilitātes padomes 2012. gada uzraudzības ziņojums par paralēlo banku sistēmu (FSP, 2012. gads).

⁽²²⁾ 2013/2021(INI).

4.15. EESK mudina Komisiju paātrināt ietekmes novērtējuma sagatavošanu, lai pabeigtu jauno likviditātes noteikumu izstrādi, un veikt pētījumu, kurā tiktu salīdzinātas izmaksas un ieguvumi, kas liecinātu par daudzo kopš finanšu krīzes sākuma pieņemto tiesību aktu efektivitāti un piemērotību, lai tādējādi gūtu vispārēju priekšstatu par tiesību aktu ietekmi uz finanšu instrumentu tirgu Eiropas Savienībā.

4.16. EESK norāda, ka ir nepieciešams likumdošanas darbu atbalstīt ar augsta līmeņa specializētajām zināšanām un zinātnisku pētniecību par datu vākšanas un apmaiņas jautājumiem un kas plašākā nozīmē ļautu rūpīgāk sekot līdzi paralēlās banku sistēmas attīstības dinamikai un noteikt, kuras komponentes pozitīvi ietekmē reālo ekonomiku un kuras var kļūt par jauniem nestabilitātes un sistēmiskā riska avotiem.

Briselē, 2013. gada 10. decembrī

*Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas
priekšsēdētājs
Henri MALOSSE*
